

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Minister voor Ontwikkelingssamenwerking
Drs. A.G. Koenders
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Amsterdam, 12 juni 2009

Partos 042/09/sdl/760

Betreft: Hulpbeloften Europese Unie
Bijlage: 'Lighten the load; In a time of crisis, European aid has never been more important' – *AidWatch rapport 2009*

Zeer geachte heer Koenders,

Hierbij doen wij u het AidWatch rapport 2009 toekomen. Dit rapport van CONCORD, dat met medewerking van Partos is samengesteld, geeft helder weer dat Europa haar hulpbeloften, zowel qua omvang van het budget als qua kwaliteit van de hulp, niet na komt. Hulpbeloften die met het oog op de financiële crisis en de stijgende voedselprijzen nu meer dan ooit nodig zijn. Zoals u terecht stelt is de financiële crisis niet door ontwikkelingslanden veroorzaakt, maar worden zij daar wel hard door geraakt en zeker het deel van de bevolking dat het meest kwetsbaar is.

Officiële hulpstatistieken laten zien dat Europa in 2008 0,4% van haar BNI uitgaf aan ontwikkelingssamenwerking. Dit betekent dat de belofte om in 2010 minimaal 0,56% uit te geven aan ontwikkelingssamenwerking vrijwel zeker niet nagekomen zal worden. Bovendien laat het rapport zien dat vele Europese regeringen, waaronder in mindere mate Nederland, een aantal uitgaven ten onrechte toeschrijven aan het budget voor ontwikkelingssamenwerking (zoals de kwijtschelding van exportkredieten), waardoor het daadwerkelijke Europese hulppercentage uitkomt op 0,34%. Het totale reële hulpbedrag in 2008 komt hierdoor neer op 42 miljard euro in plaats van de officiële 50 miljard.

Het rapport stelt dat indien de EU blijft doorgaan in de huidige trend de misgelopen hulp gelden voor ontwikkelingslanden tussen 2006 en 2010 zullen oplopen tot 39 miljard euro.

Wij maken ons zorgen om deze cijfers, die bovendien gepaard gaan met het feit dat enkele EU landen hun hulpbudgetten korten, zoals Ierland, of waarschijnlijk korten, zoals Italië. Tevens zal het dalend nationale inkomen als gevolg van de financiële crisis betekenen dat de hulp minder stijgt in absolute bedragen dan voorzien. Het OECD laat zien dat door deze daling van het BNI de mondiale hulp in 2010, als alle landen hun

beloften zouden houden, niet 154 maar 145 miljard dollar is. Wat dat betreft heeft het Verenigd Koninkrijk een goed voorbeeld gesteld, door niet vast te houden aan het percentage van het BNI, maar te kiezen voor een stijging van het absolute bedrag.

Kwantiteit mag en kan natuurlijk niet het enige doel zijn en het rapport gaat dan ook uitgebreid in op de kwaliteit van de hulp in Europa. Met behulp van een aantal case studies illustreert het rapport dat hulp vaak wordt gedreven door de prioriteiten van de donor, hetgeen de kwaliteit van de hulp ondermijnt en waardoor het eigenaarschap voor ontwikkelingslanden in het geding komt. Het rapport toont ook aan dat hulp wel degelijk kan helpen, mits goed uitgevoerd, en dat het nakomen van de beloften rond de Accra Agenda voor Actie zou bijdragen aan effectievere hulp. In de recente resultatenrapportage van het ministerie worden hiervoor ook voorbeelden gegeven.

Wij zijn zeer te spreken over de herhaling van uw verzoek tot nakomen van de afspraken over verhoging van de hulp tijdens de afgelopen RAZEB. Dit rapport laat onomwonden zien dat dit verzoek hard nodig blijft, zeker ten tijde van de financiële crisis waarin wij ons nu bevinden. Uw oproep voor extra maatregelen om de last die ontwikkelingslanden dragen door een crisis veroorzaakt in het Westen te verlichten, steunen wij van harte. Wij hopen dat dit rapport u kan helpen om uw collega's te blijven wijzen op de noodzaak hiertoe, ook tijdens de VN-conferentie over de mondiale financiële en economische crisis en de impact daarvan op ontwikkeling die eind juni plaats vindt.

Vorig jaar reageerde u op onze brief bij het AidWatch Rapport met het tegenverzoek, om zelf via onze eigen contacten ook druk te blijven uitoefenen op het nakomen van de beloften rond het ODA-budget. In het afgelopen jaar ben ik, als directeur van Partos, daarom ingegaan op de uitnodiging van de Oostenrijkse politieke partij, de Groenen, en heb ik in Wenen een betoog kunnen houden over de voortdurende steun voor OS in Nederland en de historische context van de 0,7% (of eigenlijk 0,8%) BNI voor OS. In deze toespraak vergeleek ik de gegevens uit het AidWatch rapport 2007 voor Nederland met die van Oostenrijk. Het nieuwste rapport maakt dergelijke vergelijkingen nog steeds mogelijk. Oostenrijk voldeed ook in 2008 lang niet aan zijn beloften. Partos zal met haar Europese zusterorganisaties de inzet op het nakomen van de beloften rond het ODA-budget met een kritisch oog blijven volgen. Wij vragen u in uw contacten met uw Europese collega's hen op hun beloften te blijven bevragen.

Hoogachtend,

Marie-Trees Meereboer,
Directeur Partos

Ad Ooms,
Voorzitter Platform Europa Partos

Cc. Leden van de vaste Kamercommissie Buitenlandse Zaken, DSI/MY